

29 Scéim Slánaíochta Cliniciúla

- 29.1** Tá oibligeáid reachtúil ar an nGníomhaireacht Náisiúnta Bainistíochta Sóchmhainní (NTMA) bainistiú a dhéanamh ar éilimh díobhála pearsanta agus éilimh díobhála maoine in aghaidh údarás áirithe Stáit.¹ Forordaíonn an reachtaíocht, chomh maith, ról bainistithe riosca do NTMA, chun comhairle a chur ar údaráis Stáit agus chun cúnamh leo a neamhchosaint ar éilimh amach anseo a íoslaghdú. Fad is a bhíonn na feidhmeanna sin á gcomhlíonadh tugtar an Gníomhaireacht um Éilimh ar an Stát (SCA) ar NTMA.
- 29.2** Is iad príomhchuspóirí SCA ná
- a chinntiú go gcoinnítear dliteantas an Stáit i leith éileamh agus costas ag an leibhéal is ísle is féidir a bhaint amach
 - cláir oibre riosca, lena n-áirítear seirbhísí comhairleacha riosca, in údaráis Stáit, a chur i bhfeidhm, agus é mar aidhm acu costais aon dlíthíocht in aghaidh an Stáit amach anseo a laghdú.
- 29.3** Tá 54 údarás Stáit ann faoi láthair, agus breis agus 200,000 fostaí acu, a thagann faoi shainchúram SCA. Cuimsíonn an sainchúram éilimh in aghaidh an Stáit féin agus in aghaidh údarás áirithe Stáit lena n-áirítear airí rialtais, an tArd-Aighne, fiontair chúram sláinte, Coimisinéir an Gharda Síochána, gobharnóirí príosún, agus forais éagsúla eile.²
- 29.4** Ag deireadh 2012 bhí 5,755 éileamh faoi bhainistíocht SCA a raibh dliteanas féideartha measta acu de bhreis is €1.1 billiún. Na leathanchatagóirí éileamh atá á mbainistiú ná dliteanas fostóra, dliteanas poiblí, díobháil maoine agus díobháil chliniciúil. Bhain beagán faoi leath de na héilimh ghníomhacha ar fad ag deireadh 2012 leis an gcatagóir chliniciúil agus b'ionann iad agus breis is 85% den dliteanas féideartha measta le haghaidh gach éileamh.
- 29.5** Déantar éilimh chliniciúla a bhainistiú faoi roinnt scéimeanna SCA, agus an ceann is mó díobh ná Scéim na Slánaíochta Cliniciúla (CIS).
- 29.6** Déanann an tuairisc seo athbhreithniú ar bhainistiú SCA ar CIS agus go háirithe ar
- Barainneacht a cuid oibríochtaí mar a bhaineann leis an oibligeáid reachtúil dliteanas in aghaidh éileamh agus costas a choinneáil ag an leibhéal is ísle is féidir a bhaint amach.
 - Éifeacht na bainistíochta éilimh maidir leis na modhanna oibre agus leis an am a thógann sé chun éilimh a shocrú agus a chur de láimh.
 - Na gníomhaíochtaí a rinneadh agus na tionscnaimh ar tugadh futhu chun a freagracht reachtúil a chomhlíonadh maidir le bainistiú riosca.

¹An tAcht um Gníomhaireacht Náisiúnta Bainistíochta Sóchmhainní (Leasú) 2000.

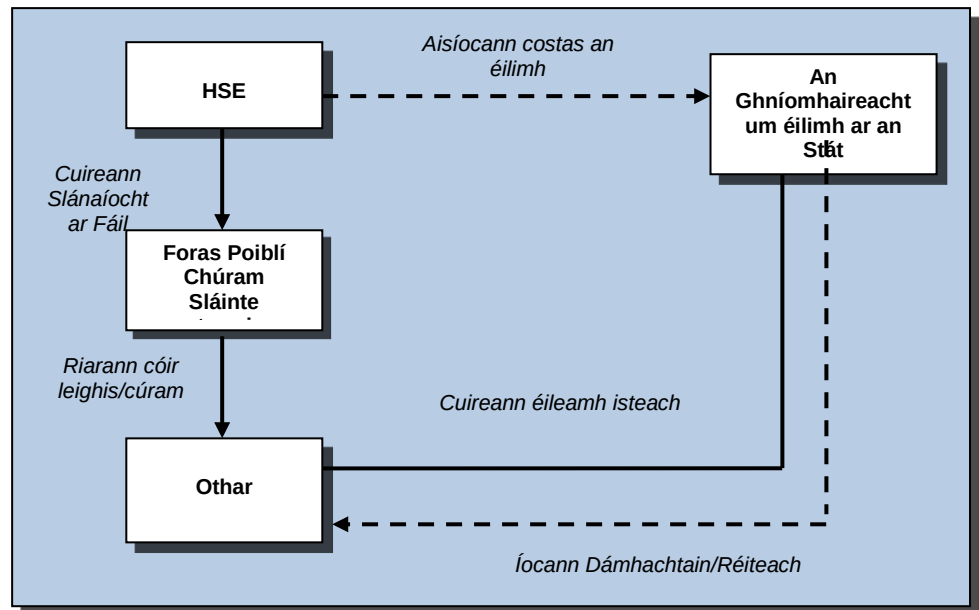
²Leathnaíodh réimse gníomhaíochta SCA go mór i Feabhra 2011 chun cineáil nua éilimh agus breis údaráis a chuimsiú.

Scóp Scéim na Slánaíochta Cliniciúla

- 29.7** Bunaíodh CIS in Iúil 2002 ar mhaithe le haghaidh a thabhairt ar dhá shaincheist shuntasacha a bhí tagtha chun cinn maidir leis na socruithe slánaíochta míochaine a bhí ann cheana.
- Bhí an pointe sroichte ag an margadh árachais tráchtála nach raibh sé toilteanach feasta clúdach árachais a chur ar fáil i réimse an chnámhseachais mar gheall ar an bhformhéadú a bhí tagtha ar dhámhachtainí cúirte agus ar chostais i gcásanna mífheidhmithe ceirbrigh a bhí bainteach leis an mbreith.
 - Mar gheall ar shocruithe difriúla árachais agus slánaíochta, is minic gur bhain ilfhoirne dlí leis an gcóras a bhí ann roimhe sin chun éilimh slánaíochta míochaine a réiteach, agus glacadh leis go ginearálta go raibh an córas sin costasach, am-íditheach agus sáraíoch de réir nádúir.
- 29.8** Cuimsíonn an scéim gach éileamh míchleachtais mhíochaine agus faillí cliniciúla ag éirí as diagnóis, cóir leighis agus cúram othar a thógtar in aghaidh fhorais chúram sláinte poiblí agus a gcuid cleachtóirí cliniciúla, cleachtóirí altranais agus cleachtóirí chúram sláinte gaolmhara. Clúdaítear dochtúirí comhairleacha ospidéal faoi CIS maidir le teagmhais faillí cliniciúla líomhnaithe, a tharla ar 1 Feabhra 2004 agus ina dhiaidh sin.
- 29.9** Ó 1 Feabhra 2004 i leith clúdaíonn CIS chomh maith, an barrachas ar an uasteorainn slánaíochta atá socraithe ag árachóirí príobháideacha i leith comhairleach a oibríonn go lánaimseartha i gcleachtadh príobháideach. An uasteorainn atá socraithe ag árachóirí príobháideacha i leith na gcomhairleach atá i speisialtachtaí ard-riosca ná €565,000 an éilimh, faoi réir uasteorainn bhliantúil chomhiomlán de €1.695 milliún. Is í an uasteorainn le haghaidh speisialtachtaí eile ná €1.13 milliún an éilimh, gan aon uasteorainn bhliantúil chomhiomlán.
- 29.10** Faoi scóp CIS is féidir le SCA ionadaíocht dlí a eagrú ag coistí cróinéara le haghaidh gníomhaireachtaí agus cleachtóirí aonarach má iarrann siad é. Ach ní chuirtear ionadaíocht ar fáil ag imeachtaí smachta nó ag imeachtaí coiriúla nó roimh chomhlachtaí rialála gairmiúla.

Maoiniú na Scéime

- 29.11** Cuirtear slánaíocht chliniciúil ar fáil ar bhonn cineál 'dliteanas fiontair' ar choincheap é go ginearálta ina nglacann fiontair le dliteanas i leith ghníomhaíocht a gcuid fostaithe. I gcás CIS glacann an Stát freagracht as slánaíocht (tríd an HSE) agus bainistíocht (tríd an SCA) éileamh ar son foras sláinte.
- 29.12** Tá CIS maoinithe ar bhun 'íoc-mar-a úsáidtear'. Íocann SCA costas dámhachtainí agus na costais a ghabhann leo ar an gcéad dul síos agus aisíoctar SCA ar bhonn míosúil trí Vóta an HSE. Tá ról i leith CIS tugtha i bhFíor 29.1.

Fíor 29.1 Ról na Scéime Slánaíochta Cliniciúla

29.13 I gcásanna áirithe, bíodh sé trí chomhaontú nó trí bhreithiúnas na gcúirteanna, d'fhéadfaí a shocrú go ndéanfaí dliteanas a chomhroinnt ar bhonn céadatáin idir SCA agus tríú páirtí/comhchosantóir. D'fhéadfadh sé tarlú, mar shampla, i gcás ina bhfuil SCA ag déanamh ionadaíochta ar son ospidéal agus foireann altranais agus go bhfuil eagraíocht chosaint míochaine ag déanamh ionadaíochta ar son dochtúra nó comhairligh. I roinnt de na cásanna sin íocfaidh SCA an costas iomlán agus gheobhfar an méid cuí ar ais ón tríú páirtí ina dhiaidh sin. Cuirtear méideanna a fhaightear ar ais ó tríú páirtithe in aghaidh an chéad aisíocaíocht mhíosúil eile ón HSE.

29.14 Tugtar cuntas ar ioncam agus caiteachas SCA i leith éileamh CIS ina cuid ráiteas airgeadais bliantúil. Cuimsítear costais foirne agus forchostais SCA i gcostais riaracháin NTMA a íoctar as an bPríomh-Chiste.

Socrú Aontas Chosaint Míochaine

29.15 Tugadh le fios mar pháirt de chinneadh an Rialtais CIS á bunú nach mbeadh éifeacht siarghabhálach ag an scéim. Dá bhrí sin nuair a cuireadh síneadh le CIS chun comhairligh a chlúdú ó 1 Feabhra 2004 fágadh dliteanas ag eagraíochtaí chosaint míochaine as aon éileamh a dhéanfaí sa todhchaí i leith teagmhas a tharla roimh an dáta sin.

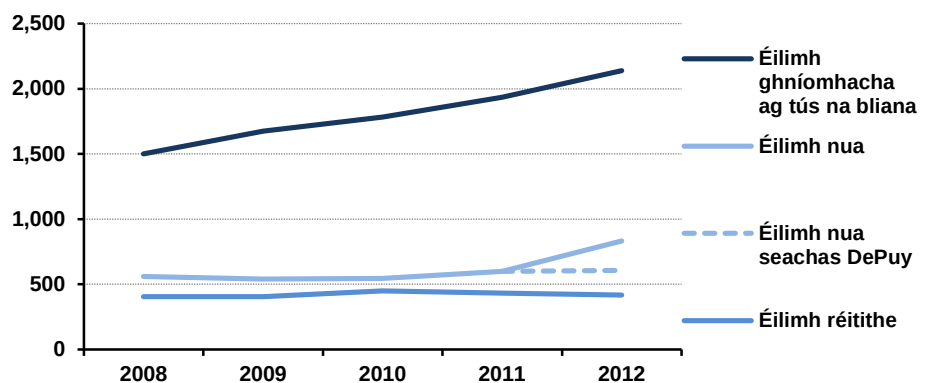
29.16 Mhaígh eagraíocht amháin bunaithe sa UK, Medical Defence Union Limited (MDU) go mba chóir do Stát na hÉireann dliteanais a cuid ball a ghlacadh ar láimh i leith teagmhas a tharla sular cuireadh síneadh le CIS. Nuair a dhiúltaigh MDU comhairligh as Éirinn a shlánú, chuir an Roinn Sláinte socruithe nua i bhfeidhm i nDeireadh Fómhair 2004, ar dá réir gur láimhseáil aturnaetha neamhspleácha, ainmnithe ag Comhlachas Chomhairleoirí Ospidéal na hÉireann agus Cumann Leighis na hÉireann, éilimh faillíocha clínicíúla in aghaidh comhairleach. Ag deireadh gach cás bhí na haturnaetha i dteideal iarratas ar íocaíocht ex-gratia a chur ag an Aire Sláinte i leith socraíochtaí agus na costais a bhain leo. Faoi na socruithe sin rinne an Roinn Sláinte íocaíochtaí ex-gratia de bheagnach €43 milliún san iomlán suas go Meitheamh 2012.

- 29.17** Cuireadh tús le hidirbheartaíocht idir an Roinn Sláinte agus MDU faoi dhliteanas stairiúla MDU in 2004 agus bhris siad síos in 2005. Cuireadh tús le cainteanna idir na páirtithe in Eanáir 2011 ar mhaithe le dlíthíocht leanúnach a shocrú. Go luath in 2012 tugadh rochtain ar shonraíocht MDU do SCA, a chuir ar a cumas an dliteanas iomlán féideartha i leith sean-éileamh agus i leith éileamh féideartha sa todhchaí a bhain le teagmhais a tharla roimh Feabhra 2004, a mheas. I Meán Fómhair 2012, chinn an Rialtas glacadh le tairiscint MDU de €45 milliún mar lánghlanadh deiridh i leith a chuid dliteanas stairiúil in Éirinn.
- 29.18** D'aontaigh an tArd-Aighne agus foireann dlí na Roinne Sláinte gurb é an pacáiste de €45 milliún an ceann is fearr a bhí ar fáil agus go raibh baol ann nach bhfaigheadh an Stát rud ar bith ó MDU dá leanfaí leis na himeachtaí. Fuair Stát na hÉireann an tsocraíocht aontaithe €45 milliún i Nollaig 2012.

Éilimh Chliniciúla

- 29.19** Ag deireadh 2012 bhí 2,652 éileamh cliniciúil á mbainistiú ag SCA agus bhain 2,600 díobh sin le CIS. De na 833 éileamh nua a fuarthas le linn 2012 bhain thart ar 230 le gnáthaimh ionadaithe cromán a rinneadh inar úsáideadh ionclannáin de dhéantús DePuy Orthopaedics Inc. Dúirt SCA gur tháinig sé ar shocrú le DePuy le linn 2013 ar dá réir go dtabharfaidh an cuideachta dliteanas i leith mórchuid na gcásanna agus déanfaidh an cuideachta na costais a thabhaigh an Stát go dáta leis na cásanna sin a chosaint, a aisíoc.
- 29.20** Léiríonn Fíor 29.2 riar cásanna éileamh cliniciúil sa tréimhse 2008 go 2012. Tá éilimh DePuy a fuarthas le linn 2012 oscailte amach chun an treo bhunúsach ghinearálta in éilimh nua chliniciúla a thaispeáint.

Fíor 29.2 Líon éileamh cliniciúil 2008 go 2012

Foinse: An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát

Dlitéanas Féideartha Measta

- 29.21** Ríomhann SCA meastachán den dlitéanas féideartha a bhaineann le gach éileamh ar leith. An polasaí atá ann ná an cás ar dhóigh dó tarlú a thuair, maidir le méid na dámhachtana/socraíochta agus na costais ag dul leis, agus ansin corrlach an tsuaimhnis de suas go 20% a chur leis. Déantar meastacháin a choigeartú thar saol na n-éileamh chun teacht le haon fhaisnéis nua a thagann chun solais - déantar corrlach de suas go 20% a iniomh le gach meastachán leasaithe.

- 29.22** I measc na gcúiseanna a thug SCA as corrlach de suas go 20% a chur leis an meastachán ar dhliteanais féideartha bhí
- Chun teacht leis an bhféidearthacht nach socrófaí an cás roimh éisteacht cúirte, ina gcríochnódh sé go ginearálta le dámhachtainí agus costais dlí níos airde.
 - Chun teacht le féidearthacht aimhréidheanna nach raibh coinne leo maidir le staid míochaine an ghearánaí a d'fhéadfadh críochnú le costais ghinearálta nó costais speisialta níos airde.
 - Admhaítear an fachtóir suaimhnis de 20% mar fhoráil choinbhinsiúnta a úsáideann árachóirí stuamachta/soláthróirí slánaíochta.
- 29.23** I gcásanna a bhaineann le pairilis cheirbreach nó le mífheidhmiú ceirbreach socraítear an chéad mheastachán ag figiúir chaighdeánach, faoi réir measúnaithe faoi dhliteanas agus cúisíocht. Má bhíonn gné d'fhaillí rannpháirteach nó de dliteanas tríú páirtí i gceist cuirtear é sin san áireamh i meastachán an dliteanais féideartha don SCA.
- 29.24** Úsáidtear na meastacháin den dliteanas féideartha i leith éileamh ar dhá bhealach.
- Úsáideann achtúirí na scéime an t-eolas chun réamhfhaisnéis bhliantúil buiséid a réiteach a dhéanann an costas dóchúil a bhaineann le héilimh CIS a bhainistiú agus a shocrú sa bhliain atá ag teacht a mheas.
 - Iniata le ráitis bhliantúla airgeadais SCA tá nóta a nochtann dliteanas comhiomlán measta údarás an Stáit i leith gach éileamh faoi bhainistíocht SCA ar 31 Nollaig gach bliain.
- 29.25** Léiríonn Fíor 29.3 an dliteanas féideartha measta i leith éileamh cliniciúil gníomhach ag deireadh gach bliain idir 2008 agus 2012.

Fíor 29.3 Dliteanas féideartha measta i leith éileamh cliniciúil^a, 2008 go 2012

Bliain	Líon éileamh ar 31 Nollaig	Dliteanas féideartha measta ^b	
		Iomlán	Meánmhéid an Éilimh
		€m	€000
2008	1,675	449	n/a
2009	1,783	636	356
2010	1,935	786	406
2011	2,139	860	402
2012	2,652	970	366

Foinse: An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát, Tuarascálacha Bliantúla NTMA

Nótaí: a Tagraíonn na figiúirí léirithe d'éilimh chliniciúla uile, lena n-áirítear éilimh taobh amuigh de CIS.

b Tá an dliteanas féideartha measta i 2008 mar a bhí ar 30 Meitheamh. An dliteanas féideartha measta sna blianta eile mar a bhí ar 31 Nollaig.

- 29.26** Is ionann éilimh atá bainteach le cnáimhseachas, cé nach bhfuil iontu ach 20% de líon na n-éileamh cliniciúil, agus 55% den dliteanas féideartha measta. Tá sin amhlaidh mar gheall ar na luachanna arda socraíochta atá bainteach le cásanna de phairilís cheirbreach agus éilimh thromchúiseacha eile atá bainteach leis an mbreith.

- 29.27** Déannann iniúcháirí atá ceaptha ag SCA athbhreithniú bliantúil ar an dliteanas féideartha measta atá sannta do líon samplach d'éilimh.¹ An rún atá leis an athbhreithniú ná chun deimhniú go bhfuil polasaí SCA chun dliteanas féideartha a mheas á chur i bhfeidhm ag bainisteoirí éileamh agus go bhféachann sé go bhfuil na meastacháin le haghaidh cásanna aonaracha reasúnach agus ag teacht le faisnéis an cháis sa chomhad.
- 29.28** D'fhéach an t-athbhreithniú a rinne na hiniúcháirí inmheánacha i 2012 ar líon samplach de 105 éileamh (11 díobh ar comhaid dhúnta iad) a raibh dliteanas féideartha measta acu de €134.5 milliún san iomlán.² I 19 de na cásanna cinneadh go raibh an dliteanas féideartha a bhí sannta ró-ard, go ginearálta toisc go raibh an meastachán fós le coigeartú chun fócaíochtaí iarbhrí a bhí déanta a léiriú. In dhá chás cinneadh go raibh an dliteanas féideartha measta faoina luach toisc go raibh coigeartú fós le déanamh chun teacht leis an bhfaisnéis is déanaí a bhí ar fáil.
- 29.29** Ar leibhéal iomlán, chinn an t-athbhreithniú go raibh na dliteanais fhéideartha measta don líon samplach éileamh "go ginearálta laistigh de pharaiméadair réasúnacha", cé nár inis siad na paraiméadair ar baineadh úsáid astu.

Bainistiú Éileamh

- 29.30** Tá bainisteoirí éileamh cliniciúil SCA, a bhfuil cúlra dlí nó árachais acu, freagrach as éilimh a fhiosrú agus as straitéisí bainistithe éileamh aonarach a fhoirmliú. An cuspóir atá ann ná éilimh a fhiosrú ar bhealach críochnúil, tráthúil ar mhaithe le cinnteoireacht luath a éascú maidir le dliteanas agus straitéis. San áireamh sna céimeanna atá i gceist chun éilimh a fhiosrú tá
- ag déanamh athbhreithnithe ar thaifid míochaine
 - ag scrúdú ráiteas ó na pearsanra cliniciúla atá bainteach leis
 - ag coimisiúnú tuairimí ó shaineolaithe ábhartha
 - ag ceapadh aturnaetha chun déileáil le himeachtaí dlí
 - ag fáil ráiteas breise nó mínithe breise
 - ag dul i gcomhairle le haturnaetha agus/nó abhcóidí, mar is gá.
- 29.31** Nuair a dhéantar éileamh faoin CIS éilítear ar an gcleachtóir a chuir an cúram cliniciúil ar fáil athbhreithniú a dhéanamh ar na taifid míochaine ar fad a bhaineann leis an teagmhas agus ráiteas a réiteach ag cur síos ar a p(h)áirt i gcóir leighis an othair.

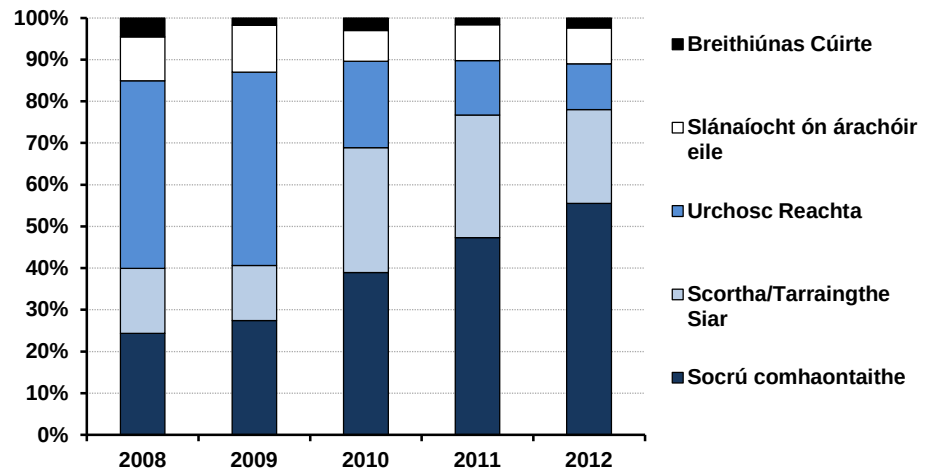
¹Tá scóp an athbhreithnithe níos leithne ná CIS agus cuimsíonn sé na héilimh uile faoi bhainistíocht SCA

² Roghnaíodh an sampla as liosta éileamh gníomhach ar 31 Lúnasa 2012 agus liosta éileamh a dúndadh idir 10 Samhain 2011 agus 31 Lúnasa 2012.

Socrú ar Éilimh

29.32 I gcásanna ina gcinneann fiosrúchán SCA go dtiteann cuid nó iomlán na freagrachta ar an údarás Stáit ábhartha féachann sé le héilimh a shocrú go gasta agus ar théarmaí réasúnacha. Má bhreithníonn sé nach bhfuil an Stát faoi dhliteanas is é polasaí SCA na hacmhainní uile is gá a úsáid chun an t-éileamh a chosaint. Léiríonn Fíor 29.4 na próisis trína réitíodh éilimh CIS ó 2008 i leith.

Fíor 29.4 Mar a réitíodh Éilimh CIS 2008 go 2012

Foinse: An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát

29.33 Réitíonn SCA mórchuid d'éilimh CIS trí shocraíocht idirbheartach, bíodh sé go díreach le foireann dlí an ghearánaí, nó trí phróiseas eadrána. Molann SCA eadráin mar comhrogha níos fearr ná córas sáraíochta na gcúirteanna chun cásanna faillí cliniciúil a réiteach. Féadann na páirtithe tús a chur le headráin nó d'fhéadfadh sé tosú ar mholadh na cúirte.

29.34 Idir 2008 agus 2012 tháinig laghdú suntasach ar chomhréir na n-éileamh a réitíodh gan aon chostas do SCA. I measc na n-éileamh a d'fhéadfaí a réiteach gan aon chostas tá na cásanna a thagann faoi urchosc reachta de bharr imeacht ama agus cásanna ina dheimhnítear tríú páirtí nó comhchosantóir a bheith go hiomlán faoi dliteanas.¹ Thug SCA le fios gur tháinig laghdú ar na cásanna sin de bharr

- Laghdú de thart ar 75% i líon na gcásanna ina fuarthas an chéad litir éilimh ach nár eisíodh aon imeachtaí foirmiúla laistigh de theorainn ama dhá bhliain.
- Laghdú i líon na gcásanna a bhaineann leis an gcóir leighis/cúram a thug comhairligh san am sular cuireadh síneadh le CIS i Feabhra 2004 - i go leor de na cásanna seo d'fhan dliteanas i leith éilimh leis an eagraíocht chosaint míochaine a shlánaigh an comhairleach.

29.35 Réitítear níos lú ná 3% d'éilimh CIS trí na cúirteanna. Na cásanna sin a théann chun cúirte is iondúil go mbaineann siad le parailís ceirbreach i naíonán nó le gortuithe tubaisteacha eile.

¹Go ginearálta ní mór imeachtaí a eisiúint laistigh de dhá bhliain den teagmhas inar tharla an gortú pearsanta

Orduithe Íocaíochta Tréimhsiúla

- 29.36** Baineann orduithe íocaíochta tréimhsiúla (PPOanna) le dámhachtainí/socraíochtaí i gcásanna gortaithe tubaisteacha, a íoctar ar bhonn tréimhsiúil (uair sa bhliain go hiondúil) seachas in aon cnapshuim amháin. Is iondúil go mbeadh cnapshuim tosaigh i gceist le PPO agus íocaíochtaí bliantúla ina dhiaidh sin thar saol an éilitheora, chun an costas a bhainfeadh le cúram agus cóir leighis sa todhchaí a chlúdú. Faoi chóras PPO tá neamhchinnteacht ann maidir leis an dliteanas iomlán a bhainfeadh le dámhachtainí/socraíochtaí sa todhchaí, os rud é go leanann na híocaíochtaí bliantúla ar aghaidh go dtí go bhfaigheann an t-éilitheoir bás.
- 29.37** I nDeireadh Fómhair 2010 chríochnaigh grúpa oibre, faoi chathaoirleacht bhreitheamh Ard-Cúirte, tuairisc a scrúdaigh an cás le córas PPO a thabhairt isteach i leith cásanna gortaithe tubaisteacha. Mhol an grúpa oibre reachtaíocht a rith chun na cúirteanna a chumasú le PPOanna comhthoiliúla agus neamh-chomhthoiliúla a dhéanamh chun páirtithe gortaithe a chúiteamh i gcásanna gortaithe tubaisteacha ina dteastódh cúram go fadtéarmach.
- 29.38** Cé nach bhfuil an reachtaíocht rite fós le haghaidh PPOanna, chuir SCA in iúl gur socraíodh 24 cás gortaithe tubaisteacha ar bhonn socrú PPO ar fionraí, inar íocadh cnapshuim tosaigh a chuimsigh foráil i leith an chostais a bhainfeadh le cúram an chéad dá bhliain eile. Bhíothas ag súil go mbeadh an reachtaíocht riachtanach istigh roimh chéad dhátaí eile cúirte na gcásanna sin, i.e. dhá bhliain tar éis an chéad ordú a dhéanamh.

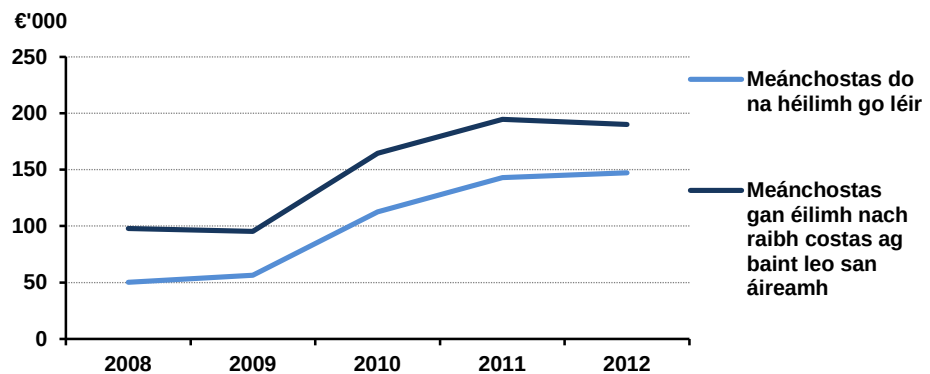
Costas na nÉileamh

- 29.39** Is é príomhchuspóir na feidhme bainistithe éileamh laistigh de SCA ná na costais a thabhaíonn an Stát a íoslaghdú.
- 29.40** Cuimsíonn na costais dhíreacha a thabhaíonn SCA agus éilimh CIS á mbainistiú aige na damáistí a aontaítear nó a dhámhnaítear agus na costais a ghabhann leo. Is féidir go gcuimseodh na costais táillí dlí (SCA agus gearánaí), táillí míochaine, táillí innealtóirí, táillí achtúire, táillí saineolaithe agus costais finnétithe.
- 29.41** Taispeánann Fíor 29.5 na costais a bhain le héilimh CIS a réitíodh gach bliain ó 2008 go 2012. Taispeánann Fíor 29.6 na treochtaí i meánchostas na n-éileamh a réitíodh idir 2008 agus 2012, le haghaidh gach éileamh agus gan éilimh nach raibh costas ag baint leo, araon.

Fíor 29.5 Costas Éileamh CIS a réitíodh, 2008 go 2012

Mír Costais	2008	2009	2010	2011	2012
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Costas na n-éileamh réitithe					
Dámhachtainí/socraíochtaí	9,490	13,150	30,140	36,630	36,120
Táillí dlí – SCA	4,450	4,590	7,680	8,600	9,330
Táillí dlí – gearánaí	5,380	4,600	11,020	14,250	13,790
Eile	830	370	890	1,040	1,030
Iomlán	20,150	22,710	49,730	60,520	60,270
Meánchostas an éileamh réitithe					
Dámhachtainí/socraíochtaí	24	33	68	87	88
Táillí dlí – SCA	11	11	18	20	23
Táillí dlí – gearánaí	13	11	25	34	34
Eile	2	1	2	2	2
Iomlán	50	56	113	143	147

Foinse: An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát

Fíor 29.6 Meánchostas gach éileamh CIS réitithe, 2008 go 2012

Foinse: An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát

29.42 Léiríonn an dá thomhas géarú suntasach idir 2009 agus 2011. Sa tréimhse sin mhéadaigh meánchostas gach éileamh a réitíodh ó thart ar €56,000 go €143,000. Tá an méid sin i gcontrárthacht leis an meándhliteanas féideartha measta i leith éileamh cliniciúil gníomhach a bhí os cionn €400,000 ag deireadh 2011 agus thart ar €366,000 ag deireadh 2012 (féach Fíor 29.3)

29.43 San áireamh sna cúiseanna a thug SCA don ghéarú ar chostais ó 2008 i leith tá

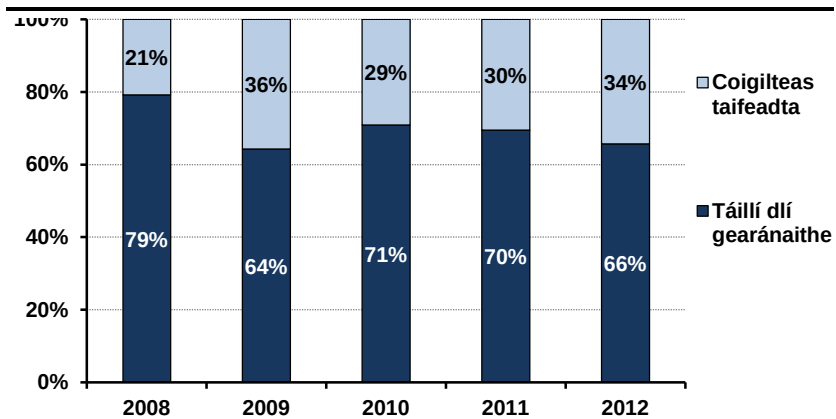
- An tionchar a bhí ag 2,500 comhairleach, ar láimhsigh eagraíochtaí chosaint míochoine a gcuid éileamh roimhe sin, a tháinig isteach i CIS ó 1 Feabhra 2004. De réir a nádúir, is iondúil go mbíonn éilimh a bhaineann le cóir leighis atá curtha ar fáil ag comhairligh níos airde ná an meán.
- Go leor de na cásanna a réitíodh agus iad ag tarraingt ar dheireadh na tréimhse sin bhí siad, a bheag nó a mhór, níos casta, mar go raibh tús áite tugtha ag SCA d'éilimh faillí cliniciúil nach raibh casta a réiteach sa tréimhse tosaigh i ndiaidh do scéim CIS a thosú.

- Bhí an ráta bolscaithe míochaine i bhfad níos airde ná an gnáthráta bolscaithe sa tréimhse sin. Léiríodh é sin i mbreitheanna na hArd-Cúirte, inar ardaíodh an teorainn ar dhamáistí ginearálta i gcásanna gortaithe tromchúiseacha agus tubaisteacha de 29%, ó €350,000 go €450,000 an cás.

Rialú ar Chostas

- 29.44** Tá an méid tionchair ar féidir le SCA a imirt ar leibhéil dhámhachtainí cúirte agus socraíochtaí aontaithe teoranta. Cé go bhfuil tábhacht ag baint le caighdeán na cosanta agus le héifeacht na hidirbheartaíochta sa chás is mó an seans go mbeidh tionchar an-mhór ag tromchúiseacht an teagmhais dhíobhálaigh agus ag méid na faillí cliniciúla a tharla ar thorthaí na dámhachtana nó na socraíochta.
- 29.45** Tá SCA tar éis tabhairt faoi roinnt tionscnamh le gairid agus é d'aidhm acu leibhéal na dtáillí a íoctar leis na gnólachtaí dlí atá áiritithe aici féin a ísliú.
- I 2011, chríochnaigh SCA próiseas iomaíoch soláthair chun painéal aturnaetha a chur ar bun ar mhaithe le seirbhísí dlí a sholathar i leith na n-éileamh uile faoina bainistíocht. Tá sé curtha in iúl ag SCA gur chuir bunú an phainéil ar a cumas rátaí na dtáillí dlí a íoctar lena gnólachtaí dlí áiritithe a ísliú de 25%. Ina theannta sin chuir SCA teorainn le leibhéil na dtáillí a íoctar le haturnaetha ar an bpainéal i leith cásanna a bhaineann le gortú tubaisteach.
 - I 2012 chuir SCA tús le próiseas tairisceana iomaíoch d'abhcóidí ina cuireadh teorainn ar tháillí ag leibhéil a bhí suas go 25% níos ísle ná na leibhéil a bhí ann cheana. Baineann na táillí níos ísle le réimse leathan seirbhísí dlí a bhaineann leis an gCúirt Dúiche, an Chúirt Chuarda agus an tArd-Chúirt. Tá súil ag SCA painéil le haghaidh abhcoidí sóisearacha agus abhcoidí sinsearacha araon a bheith socraithe faoi Dheireadh Fómhair 2013.
- 29.46** Deir SCA go bhféachann sí leis an ísliú is mó is féidir a bhaint amach ar na billí chostas dlí a chuireann foirne dlí gearánaithe isteach. Is é polasaí SCA ná coigilteas a chaibidlítear i leith chostas dlí gearánaithe a thaifeadadh ar bhonn na difríochta idir na suimeanna sonrascha agus na suimeanna a shocraítear agus a íoctar ar bhonn éileamh go héileamh. In 2012 mheas SCA gurbh ionann an mheánshuim a íocadh chun costais dlí gearánaithe a shocrú, i leith éileamh CIS, agus thart ar dhá thríú na suimeanna a bhí sonrascha ó thús. (féach Fíor 29.7).

Fíor 29.7 Coigilteas taifeadta ar chostais dlí gearánaithe, 2008 go 2012

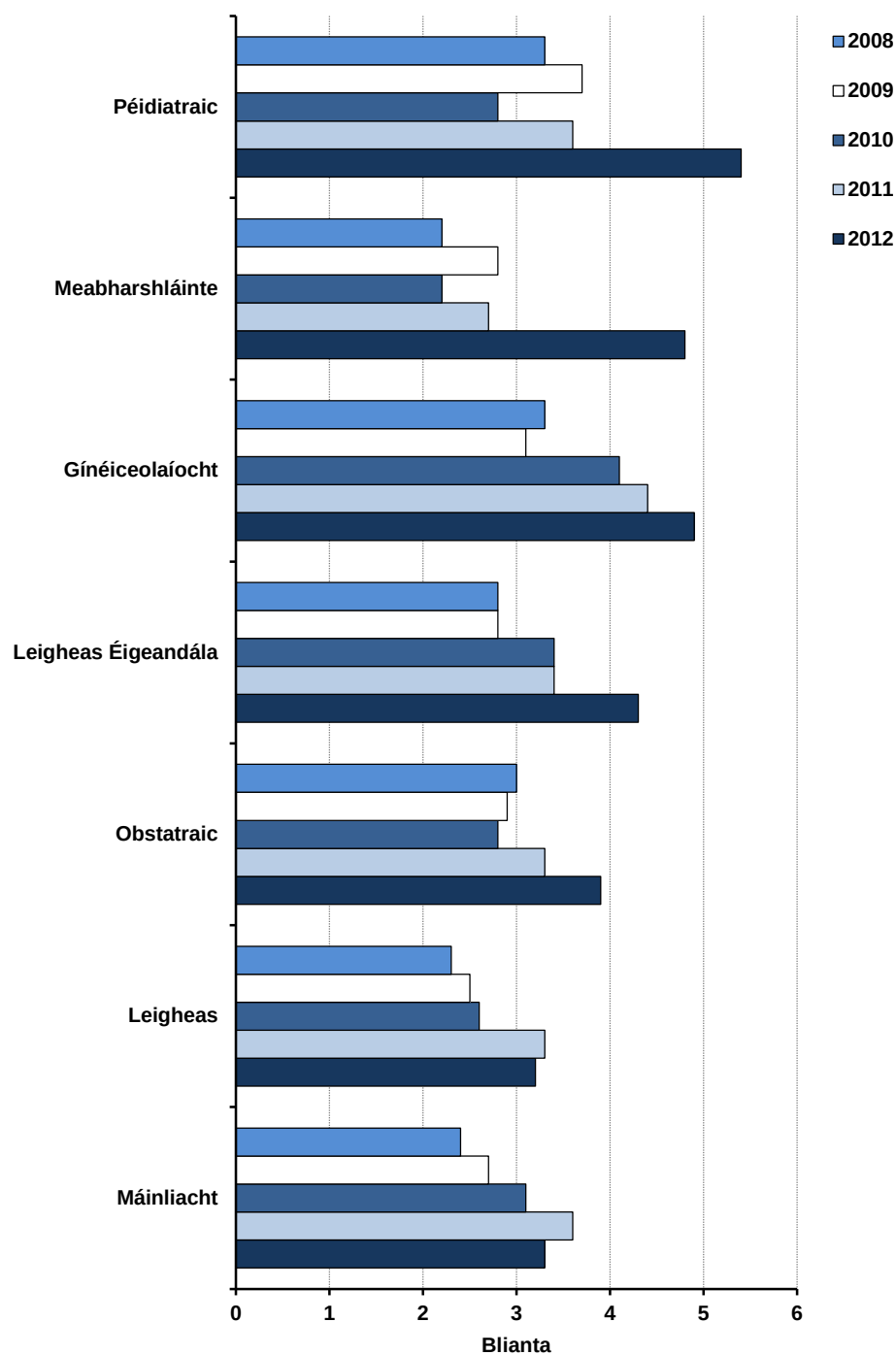

Foinse: An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát

- 29.47** Fuair scrúdú a rinneadh ar shampla de chomhaid éileamh CIS mar chuid den athbhreithniú seo, fianaise go dtugann SCA dúshlán shonraisc chostais dlí gearánaithe go láidir agus go mbaintear amach coigilteas suntasach. Ach, i leith de na cásanna a scrúdaíodh, níor rinneadh an coigilteas taifeadta a ríomh de réir polasaí SCA chun coigilteas i gcostais dlí a aithint.
- 29.48** Ina dhiaidh sin, rinneadh athbhreithniú anailíseach ar chostais dlí a taifeadadh i leith éileamh uile CIS a réitíodh idir 2008 agus 2012. Ar 174 ócáid, agus le coigilteas taifeadta de thart ar €2m, fuarthas amach gur taifeadadh coigilteas i leith éileamh nár íocadh iarbhír costas dlí ar bith ina leith. I roinnt cásanna eile, ina raibh dliteanas roinnte le tríú páirtí, taifeadadh méid iomlán an choigiltis dlí a baineadh amach in aghaidh chuid SCA den bhille dlí. Dá bharr sin, tá amhras faoi iontaofacht mhéid an choigiltis dlí atá taifeadta ag SCA.

Saolré Éileamh

- 29.49** Is slat tomhais ar éifeacht na feidhme bainistithe éileamh laistigh de SCA an t-am a thógann sé chun éilimh a shocrú. Léiríonn Fíor 29.8 an meán-am a tógadh chun éilimh CIS a réiteach ins na mór-speisialtachtaí cliniciúla idir 2008 agus 2012. Rinneadh saolré gach éileamh a thomhais ón dáta a taifeadadh ar chóras ríomhaireachta SCA é go dtí an dáta ar cuireadh dúnta air ar an gcóras.
- 29.50** Tháinig méadú ar an meán-am a tógadh chun éilimh a réiteach sna speisialtachtaí cliniciúla uile le linn na tréimhse. I gcás meabhairshláinte, mhéadaigh sé níos mó ná a dhá oiread ó 2.2 bliain le haghaidh éileamh a réitíodh in 2008 go dtí 4.8 bliain dóibh sin a réitíodh in 2012.

Fíor 29.8 Meán-saolré éilimh CIS a réitíodh^a (blianta), 2008 go 2012

Foinse: An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát

Nóta: a Chuaigh meánlíon na n-éileamh a réitíodh in aghaidh na bliana le haghaidh gach speisialtacht, sna cúig bliana, ó 13 le haghaidh paediatraice go 110 le haghaidh máinliachta.

29.51 Chuir SCA na cúiseanna seo leanas chun cinn don ardú a tháinig ar an meán-am a tógadh chun éilimh a réiteach le linn na tréimhse.

- Tá punann na n-éileamh cliniciúil tar éis dul in aibíocht ó thaobh na castachta de le linn na tréimhse, mar gheall, go mór mhór, ar an tionchar a bhí ag an síneadh a cuireadh leis chun comhairligh a chlúdú ó 1 Feabhra 2004.
- Tharla moilleanna suntasacha, go háirithe sna trí bliana atá caite, maidir le liostáil cásanna míchleachtais míochaine taobh istigh de liosta gortuithe pearsanta na hArd-Cúirte.
- Tá bearta caibidle níos ionsaithí á nglacadh ag aturnaetha gearánaithe a chuireann in aghaidh luathshocraíochta ar mhaithe le buntáiste a fháil dá gcliaint e.g. trí ilthuaiscís saineolaithe míochaine a choimisiúnú (ar féidir go dtógann siad tamall fada) agus moill a chur ar chúrsaí go dtí go mbeidh dáta cúirte sonraithe, agus go socraítear an cás an uair sin. Is féidir go mbíonn costais dlí na ngearánaithe níos airde da bharr seo leis.
- Tá cásanna áirithe ann, chomh maith, ina gcuireann SCA moill ar shocraíocht e.g. má bhíonn an Ghníomhaireacht gafa le caibidlí le comhchosantóir nó le tríú páirtí faoi chionroinnt an dlíteanais nó má bhíonn slánaíocht á lorg ag SCA. Ina theannta sin féadann SCA, ar chúiseanna straitéiseacha, cur in aghaidh socraíochta, ar mhaithe le costais a íoslaghdú nó a sheachaint sa todhchaí.

Feidhmíocht Bainistithe Éileamh

29.52 Faoi chóras foirmiúil bainistithe feidhmíochta atá ag feidhmiú laistigh de SCA socraítear spriocanna agus cuspóirí do bhainisteoirí éileamh cliniciúil. Ceadáíonn ceannasaí Aonad na nÉileamh Cliniciúil plean aonarach le haghaidh gach bainisteoir éileamh agus déantar monatóireacht ar an dul chun cinn i leith na gcuspóirí i rith na bliana. Ina theannta sin, tá roinnt eochair-tháscairí feidhmíochta (KPlanna) in áit d'Aonad na nÉileamh Cliniciúil. Déanann iniúcháirí inmheánacha SCA feidhmíocht in aghaidh na KPlanna a iniúchadh. Tugann Fíor 29.9 faisnéis faoi fheidhmíocht Aonad na nÉileamh Cliniciúil sa tréimhse 2008 go 2012.

29.53 Baineann na KPlanna a tuairiscíodh go ginearálta le leibhéal na gníomhaíochta bainistithe éileamh agus an t-am a tógadh chun idirbheart a phróiseáil. Maidir lena cuspóir sáraitheach costas na n-éileamh a íoslaghdú, dúirt SCA nach leagtar amach spriocanna sonracha bliantúla coigiltis ar chostais atá le sroicheadh, agus go mbeadh sé dodhéanta é sin a dhéanamh, ag cur san áireamh an láimhdeachas éileamh in aon bhliain agus na díospóidí a bhíonn ag dul ar aghaidh chun réiteach a fháil faoi chostais.

Fíor 29.9 Feidhmíocht Aonad na nÉileamh Cliniciúil, 2008 go 2012

Táscaire	Sprioc ^a	Feidhmíocht ^b				
		2008	2009	2010	2011	2012
Éilimh ghníomhacha fiosraithe go hiomlán	≥20%	✓	✓	✓	✓	✓
Éilimh ghníomhacha faoi réir idirbheartaíochta, nuair nach bhfuil díospóid faoi dhliteanas	≥30%	✓	✓	✓	✗ (26%)	✗ (23%)
Meán-am ó fhógra an éilimh go taifead ar an gcóras ^c	≤5 lá	N/A	N/A	N/A	✗ (34 lá)	✗ (24 lá)
Éilimh socraithe gan aon chostas ar SCA	≥35%	✓	✓	✓	✓	✗ (23%)
Éilimh le costais ach gan fócaíochtaí cúitimh	≥20%	✓	✓	✓	✓	✓

Foinse: An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát

Nótaí: ✓ Sprioc sroichte nó sáraithe ✗ Sprioc nár sroicheadh

a Rinneadh coigeartú ar spriocanna chuid de na táscairí le linn na tréimhse. Na spriocanna léirithe is iad a socraíodh do 2012. Tuairiscítear feidhmíocht i gcoibhneas le céadspriocanna gach bliain.

b Baineann figiúirí feidhmíochta 2008 go 2010 go sonrach le CIS. Ó 2011 ar aghaidh baineann figiúirí KPI leis na héilimh chliniciúla uile, seachas le CIS amháin.

c Cuireadh tús le tuairiscí feidhmíochta i 2011.

29.54 Maidir le fad ama éileamh dúirt SCA nach bhfuil spriocanna sonracha socraithe i dtaobh laghdaithe a bhaint amach. Dúirt SCA nach mbeadh sé cuí spriocanna a shocrú sa réimse seo mar go n-athraíonn méid na bhfiosruithe is gá agus castacht na caibidle ó éileamh go héileamh agus i roinnt cásanna ní bhainfí amach réiteach níos gasta ar an gcás ach ar chostas níos airde socraíochta.

Bainistiú Riosca

29.55 Ceann de chuspóirí SCA is ea comhairle agus cúnamh a chur ar fáil d'fhiontair chúram sláinte faoi na céimeanna a bheadh le tógáil chun cásanna teagmhas díobhálach cliniciúil, a d'fhéadfadh éilimh faillí míochaine a bheith mar thoradh orthu, a sheachaint, nó líon na dteagmhas sin a laghdú. Tá an fhreagracht ar gach fiontar sláinte bainistíocht a dhéanamh ar rioscaí laistigh den fhiontar féin.

29.56 Os rud é nach bhfuil cumhachtaí reachtúla forfheidhmithe ag SCA ná cead smachtbhannaí a chur i bhfeidhm maidir lena cuid moltaí, braitheann an ghníomhaireacht ar áiteamh agus ar bheartú tosaíochta i leith shábháilteacht othar mar fócas a cuid gníomhaíochtaí bainistithe riosca.

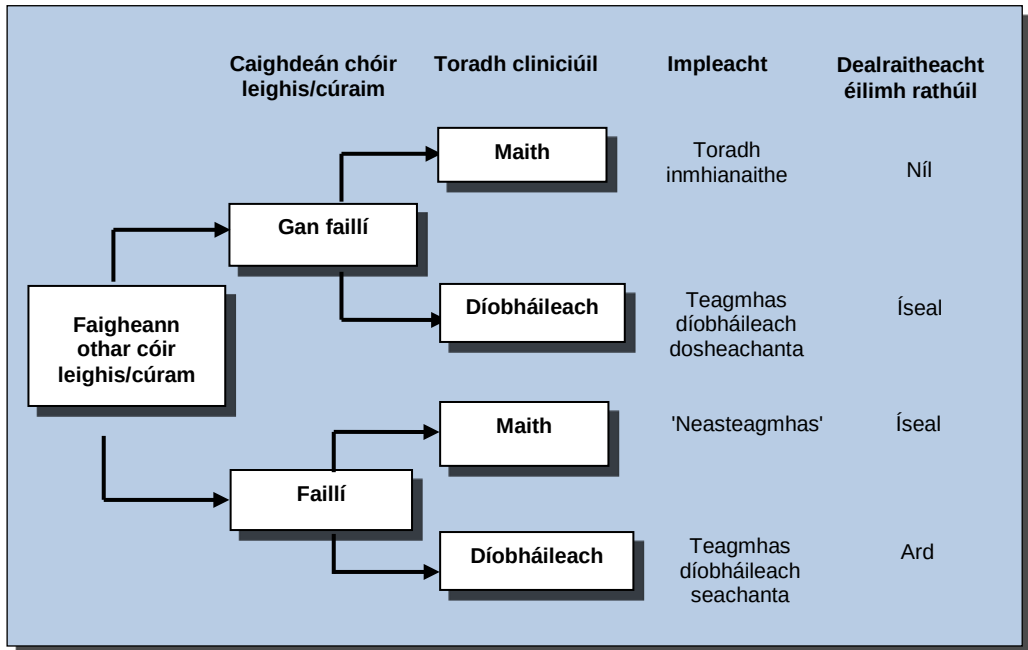
Teagmhais Dhíobháileacha Chliniciúla

29.57 Is iad teagmhais dhíobháileacha chliniciúla ná teagmhais ina ndéantar othar a ghortú nó ina mbíonn toradh eile díobhálach ar othar a tharlaíonn de dhroim sholáthar cúraim chliniciúil nó gan cúram a sholáthar. I gcion beag cásanna is féidir go dtagann éilimh faoi CIS mar thoradh ar theagmhais dhíobháileacha chliniciúla.

29.58 Léiríonn Fíor 29.10 bealaí inar féidir le héilimh teacht de dhroim chúraim chliniciúil nó an cóir leighis a sholáthraítear.

29.59 Tá dualgas reachtúil ar fhiontair atá clúdaithe ag CIS gach teagmhas díobhálach cliniciúil a thuairisciú do SCA. Ní mór teagmhais dá leithéad a thuairisciú ar chóras IT ar an ngréasán, ar a dtugtar an Córas Náisiúnta Bainistithe Teagmhas Díobhálach (NAEMS) a cheanglaíonn ospidéal agus fiontair chúram sláinte eile le bunachar sonraí lárnach atá á óstáil ag SCA.

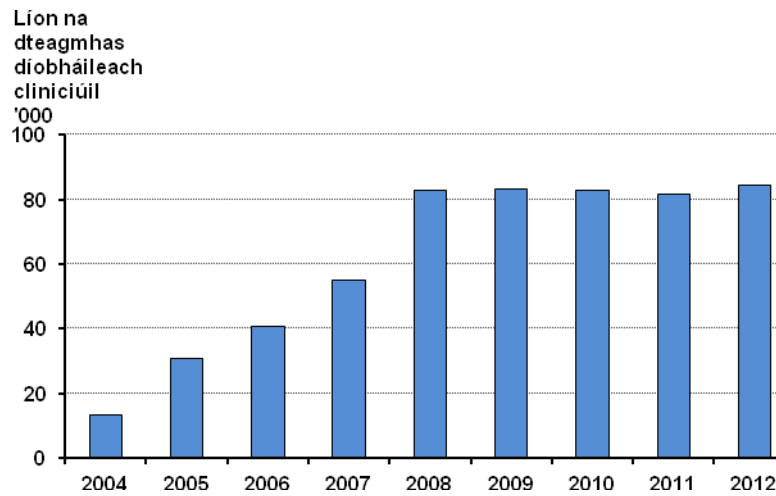
Fíor 29.10 Mar is féidir le héilimh tarlú

29.60 Soláthraíonn bunachar sonraí NAEMS faisnéis bhunriachtanach ag leibhéal náisiúnta agus leibhéal áitiúil chun rioscaí cliniciúla a aithint. Cuireann sé ar chumas SCA treochtaí agus patrúin atá ag teacht chun cinn a aithint agus a anailísiú agus cuidíonn sé le fiosrú agus le bainistiú éileamh. Tá sé i gceist go mbainfeadh fiontair chúram sláinte úsáid as an gcóras chun braislí teagmhas díobhálach a aithint agus chun anailís bhunúdar a dhéanamh ag leibhéal áitiúil.

29.61 In 2013, chuir SCA tuairisc ar fáil do gach fiontar chúram sláinte ag tabhairt sonraí faoi líon na dteagmhas díobhálach cliniciúil a thug an fiontar tuairisc orthu agus á chur i gcomparáid le fiontar chúram sláinte comhchéime. Le linn an scrúdaithe seo iarradh ar SCA mionsonraí a thabhairt, de réir ionaid, ar theagmhais dhíobháileacha chliniciúla a tuairiscíodh agus ar éilimh nua a fuarthas sa tréimhse 2008 go 2012. Chuir SCA in iúl nach raibh aon tuairisc bainistithe chaighdeánach ar fáil faoi shonraí comhdhlúite dá leithéad agus go dtógfadh sé cuid mhaith ama chun an fhaisnéis a bhí iarrtha a chur le chéile.

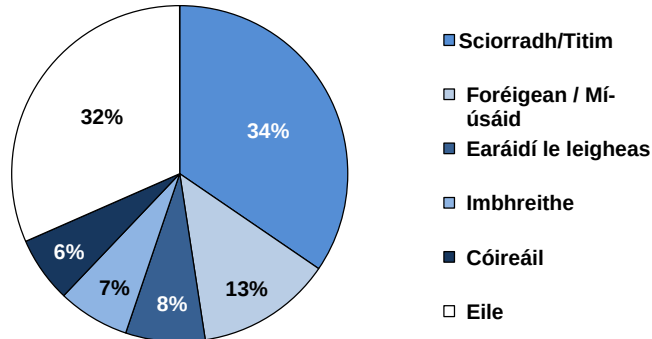
29.62 Léiríonn Fíor 29.11 líon na dteagmhas díobhálach cliniciúil a tuairiscíodh thar an tréimhse 2004 go 2012.

Fíor 29.11 Teagmhais dhíobháileacha Chliniciúla tuairiscithe, 2004 go 2012

Foinse: An Gníomhaireacht um Éilimh ar an Stát

- 29.63** Tar éis dóibh dul i méid go suntasach idir 2004 agus 2012 tá líon na dteagmhais díobhálach cliniúil atá á dtuairisciú go SCA réasúnta seasmhach ag idir 80,000 agus 85,000 gach bliain.
- 29.64** Tá tuairisciú cuimsitheach, luath, ríthábhachtach do chumas SCA teagmhais dhíobháileacha chliniciúla a d'fhéadfadh éilimh a bheith mar thoradh orthu, a fhiosrú agus chun a feidhm bainistithe riosca a dhéanamh go héifeachtúil. Tá sé measta ag SCA gur thuairiscigh an fiontar sláinte ábhartha teagmhais dhíobháileacha chliniciúla ghaolmhara roimhré i níos lú ná 40% de na héilimh a fuarthas idir 2008 agus 2012. Tá cúiseanna bailí ann nach ndéanfaí teagmhais díobhálach cliniúil a bhí tarlaithe roimhe sin a thuairisciú le haghaidh cineál áirithe éileamh, e.g. tharlódh sé nach dtiocfadh aimhréidheanna chun cinn go ceann tamaill i ndiaidh ghnáthamh máinliachta. Mar sin féin breathnaíonn sé go bhfuil an ráta tuairiscithe ar theagmhais dhíobháileacha chliniciúla a bhí tarlaithe roimhe sin, íseal.
- 29.65** Tugann Fíor 29.12 mionsonraí faoi na príomhchineálacha teagmhais díobhálach cliniúil a tuairiscíodh i 2012.

Fíor 29.12 Cineálacha Teagmhas Díobháilach Cliniciúil a tuairiscíodh i 2012

 Foinse: An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát

Gníomhaíocht Bainistithe Riosca

29.66 Tá foireann seisear comhairleoirí riosca cliniciúil, a bhfuil cúlra altranais, cúraim sláinte chomhghaolmhair nó míochaine acu, freagrach as clár bainistithe riosca CIS. Thug SCA le fios go ndéantar forbairt chlár bainistithe riosca a oiliúint trí anailís ar threochta ar theagmhais dhíobháileacha chliniciúla a d'fhógair fiontair sláinte, trí anailís ar éilimh atá dúnta, trí thaighde bunaithe ar fhianaise agus trí dhea-chleachtas idirnáisiúnta.

29.67 Príomhghnéithe chlár bainistithe riosca CIS 2012 ná

- Tuairisciú chuig fiontair chúram sláinte ar thorthaí na hanailíse a rinneadh ar theagmhais dhíobháileacha agus ar shonraí éileamh.
- Treoraíocht bainistithe riosca d'fhiontair sláinte a fhoilsiú agus uirlisí praiticiúla bainistithe riosca a sholáthar.
- Faisnéis agus oiliúint a sholáthar trí sheimineáir, foilseacháin shuíomh gréasáin agus nuachtlitreacha
- Réitigh bainistithe riosca a sholáthar go díreach chuig fiontair chúram sláinte i leith shaincheisteanna sonracha riosca
- Cúnamh a thabhairt le forbairt agus le feidhmiú polasaithe bainistithe riosca agus nósanna imeachta le haghaidh fiontair chúram sláinte aonaracha.
- Ag déanamh athbhreithnithe bainistithe riosca.

29.68 Thug SCA sonraí faoi roinnt tionscnaimh shonracha atá forbartha i gcomhoibriú le HSE, ar mhaithe le tacú leis an earnáil chúram sláinte cúram othar níos sábháilte a sheachadadh.

- Tá nochtadh oscailte d'othair agus/nó dá gclanna á chur chun cinn maidir le teagmhais dhíobháileacha chliniciúla, ar dá réir, moltar d'fhiontair chúram sláinte an teagmhas a tharla a admháil, an fáth a mhíniú, na torthaí a mbeadh súil leo agus an bainistiú todhchaí pleanáilte a shonrú, leithscéal a ghabháil agus mionsonraí a thabhairt faoi na céimeanna a bhí tógtha chun an dóchúlacht a laghdú go dtarlódh an teagmhas sa todhchaí.

- Tá córas náisiúnta scóir luathrabhaidh curtha ar siúl chun tacú le foireann chúram sláinte meathlucháin i staid othar ar bhadaí ginearálta a aithint gan mhoill agus conas gníomhú mar is iomchuí.
- Ta straitéis maidir le sciorthaí, tuislí agus titim, ar thart ar an trío chuid de theagmhais dhíobháileacha chliniciúla a tuairiscítear gach bliain iad, á cur i bhfeidhm ag an leibhéal áitiúil, réigiúnach agus náisiúnta.

29.69 Déanann an clár bainistithe riosca foráil i leith comhoibrithe atá leanúnach leis an Údarás um Fhaisnéis agus Cáilíocht Sláinte (HIQA). Tá an sainchúram reachtúil ar HIQA forbairt agus monatóireacht a dhéanamh ar chonas a choinnítear le caighdeán na cáilíochta agus na sábháilteachta i seirbhís sláinte na hÉireann agus fiosrúcháin a dhéanamh, mar is gá, faoi údair thromchúiseacha imní do shláinte agus do leas úsáideoirí na seirbhíse.

29.70 Tá dlúthcheangail idir ról HIQA agus SCA, go háirithe maidir leis an dea-chleachtas i gcáilíocht agus i sábháilteacht an chúraim sláinte a chur chun cinn. Cé go bhfuil sainordú cigireachta ag SCA deir sí nach mbeadh sé indéanta cigireacht rialta a dhéanamh ar gach foras sláinte, ag cur leibhéal na n-acmhainní atá ar fáil san áireamh.

29.71 Bhí sé le rá ag SCA gur chomhoibrich foireann riosca CIS le Stiúrthóireacht Feabhsaithe na Sábháilteachta agus na Cáilíochta HIQA ó cuireadh tús leis an Stiúrthóireacht i lár 2012. Cuimsíonn réimsí oibre faoi láthair tionscadal feabhsaithe cáilíochta a dearadh chun smacht ar chógaí le haghaidh othar a bheadh ag bogadh idir chúram fadtéarmach agus géarchúram ospidéal a fheabhsú, agus tionscadal EU atá deartha le foghlaim a roinnt i measc na mballstát i leith chúraim sláinte d'ard-chaighdeán.

Feidhmíocht Bainistithe Riosca

29.72 Tá straitéis bainistithe riosca forbartha ag SCA don CIS. Liostáileann straitéis 2013 spriocanna sonracha, croí-ghníomhartha, príomh-chomhoibritheoirí seachtracha agus tomhais/aschuir feidhmíochta. Ach ní luann an straitéis torthaí sonracha inmhiannaithe ná ní leagtar síos spriocanna maidir leis an toradh a bheadh súil leis de bharr ghníomhaíocht bainistithe riosca.

29.73 Is é tuairim SCA cé gur féidir gaol cúisíoch díreach a fheiceáil idir ghníomhaíocht bainistithe riosca cliniciúil agus líon agus déine na dteagmhais díobhálach cliniciúil nach féidir an gaol cúisíoch díreach céanna a fheiceáil i leith mhinicíocht na n-éileamh cliniciúil.

Conclúidí agus Moltaí

Bainistiú Éileamh

29.74 Tá líon éileamh CIS faoi bhainistíocht SCA ag dul i méid bliain i ndiaidh bliana. Is ionann riar na gcásanna ag deireadh 2012 (cásanna DePuy as an áireamh) agus méadú de 45% ó dheireadh 2008. Sa tréimhse chéanna tá ardú suntasach tagtha ar an meán-am a thógtar le cásanna a réiteach. Tá costais dhíreacha imithe i méid go meán de €190,000 an cás, figiúir atá beagnach dhá oiread choibhéis na bliana 2009.¹

¹ Níl áirítear cásanna nar bhain costas leo.

- 29.75** Cé gur tháinig méadú ar an ráchairt faoi CIS, ó thaobh éileamh nua de, ó thart ar 500 in 2008 go 830 in 2012 (thart ar 230 cás DePuy san áireamh) d'fhan líon na gcásanna a réitigh SCA seasmhach, ag idir 400 agus 450 sa bhliain. Má leanann treocht na ráchairte ar aghaidh mar atá le gairid is dóigh go n-ardóidh an t-am a thógann sé cásanna a réiteach a thuilleadh murar féidir le SCA aschur bliantúil na gcásanna réitithe a mhéadú. D'fhéadfadh impleachtaí a bheith aige seo ar chostais dhíreacha in aghaidh an cháis.
- 29.76** An dliteanas féideartha measta a bhí ann ag deireadh 2012 i leith na gcásanna cliniciúla gníomhacha uile ná €970 milliún. Is é polasaí SCA 'corrlach an tsuaimhnis' de suas go 20% dá meastacháin den dliteanas féideartha a bhaineann le heilimh aonaracha a chur leis. Dá bharr sin d'fhéadfadh an dliteanas féideartha atá tugtha i leith éileamh gníomhach a bheith ró-ard.
- 29.77** Déanann iniúchóirí a cheapann SCA athbhreithniú bliantúil ar an dliteanas féideartha measta atá sannta do líon samplach cásanna. Déanann an t-athbhreithniú machnamh ar a mhéid a chomhlíontar polasaí meastacháin SCA agus ar réasúntacht na meastachán ag cur na faisnéise sa chomhad san áireamh. Bhí na hiniúchóirí a rinne an t-athbhreithniú in 2012 den tuairim go raibh na dliteanais fhéideartha measta don líon samplach cásanna a scrúdaíodh "go ginearálta laistigh de pharaiméadair reasúnacha"
- 29.78** D'fhéadfadh sé tarlú go bhféadfadh SCA úsáid a bhaint as anailís a rinne na hiniúchóirí, mar chuid den athbhreithniú bliantúil ar dhliteanais fhéideartha measta agus dóchúlacht staitistiúil torthaí cásanna a fhorbairt.

Moltaí 29.1: Ba chóir meastacháin dliteanas féideartha i leith na gcásanna ar láimh a bheith bunaithe ar dhócúlachtaí staitistiúla agus a bheith oilte trí anailís ar thorthaí na gcásanna roimhe sin.

Freagra an Oifigigh Cuntasaíochta: Aontaithe. Aontaíonn NTMA gur chóir na meastacháin, lena n-áirítear aon 'corrlach an tsuaimhnis' den dliteanas féideartha i leith na gcásanna ar láimh a bheith bunaithe ar dhócúlachtaí staitistiúla agus a bheith oilte trí anailís ar thorthaí cásanna socraithe.

- 29.79** Cuimsíonn ráitis airgeadais HSE nóta a thugann an dliteanas féideartha measta i leith éileamh gníomhach faoi CIS. Ní fhoilsíonn HSE sceideal de na saoráidí chúram sláinte aonaracha maidir leis na héilimh atá socraithe nó gan íoc go fóill. Le linn an scrúdaithe dúirt Oifigeach Cuntasaíochta HSE go bhféadfadh sé a bheith mar thoradh ar fhaisnéis dá leithéad a fhoilsiú go spreagfadh sé liostaí léige a ghiniúint agus creideann HSE go ginearálta nach céim chuiditheach a bheadh ann, agus go bhféadfadh iarmhairtí nach raibh súil leo a bheith ann i.e. go mbeadh drogall ar shaoráidí chúram sláinte teagmhais dhíobháileacha a thuairisciú.
- 29.80** Seachas damáistí a aontaítear nó a dhámhnaítear is í an chatagóir is mó costais a thabhaíonn SCA chun éilimh CIS a bhainistiú ná costais dlí. Tá meánleibhéal na gcostas dlí a íocann SCA in aghaidh gach cás réitithe ag ardú le blianta beaga anuas. Tá iarracht déanta ag SCA ráta na gcostas dlí a íoctar lena n-atharnaetha áirithithe a laghdú de 25% trí dhul le próiseas iomaíoch soláthair chun painéal atharnaetha a bhunú. Tá SCA ag tabhairt faoi phróiseas den chineál céanna i leith abhcóidí. Tá súil ag SCA painéil le haghaidh abhcoidí sóisearacha agus abhcoidí sinsearacha araon a bheith socraithe faoi Dheireadh Fómhair 2013.

- 29.81** Maidir le costais dlí na ngearánaithe is é polasaí SCA costais a chaibidil agus a thaifead mar choigilteas an difríocht idir an méid atá sonrasctha agus an méid a íocadh ar bhonn éileamh go héileamh. Bhí fianaise ann go dtugann SCA dúshlán sonraisc a fhaightear i leith chostais dlí gearánaithe go rialta agus dá bharr gur taifeadadh coigilteas de €7.2 milliún do 2012. Ach, i líon suntasach cásanna tugadh faoi deara nach raibh an coigilteas a bhí taifeadta ríofa de réir an pholasaí, agus dá bharr, d'fhéadfadh tionchar a bheith aige sin ar iontaofacht an fhigiúir.

Moladh 29.2: Ba chóir do SCA a chinntiú go mbeidh an fhoireann ar an eolas faoin bpolasaí i leith coigilteas ar chostais dlí na ngearánaithe a thaifeadadh agus ba chóir go gcuirfí córas spotseiceála maidir le comhlíontacht leis an bpolasaí i bhfeidhm.

Freagra an Oifigigh Cuntasaíochta: Aontaithe Glacann NTMA leis an moladh seo agus tá an polasaí i leith coigilteas ar chostais dlí a thaifeadadh athshonraithe dá foireann bainistithe éileamh uile. Tá córas spotseiceála tugtha isteach le héifeacht ó 6 Lúnasa 2013.

Bainistiú Riosca

- 29.82** Tá dualgas reachtúil ar fhiontair atá clúdaithe ag CIS gach teagmhas díobhálach cliniciúil a thuairisciú do SCA. Cé gur dóigh nach dtiocfaidh éilimh faoi CIS ach i gcion beag teagmhas díobhálach cliniciúil is inmhianaithe é go ndéanfaí gach teagmhas díobhálach cliniciúil a thuairisciú do SCA in am tráth le gur féidir rioscaí gaolmhara a aithint agus a bhainistiú go héifeachtúil. I gcás níos lú ná 40% de na héilimh a fuarthas ó 2008 bhí teagmhas díobhálach cliniciúil tuairiscithe do SCA roimhré.
- 29.83** Le linn 2013 chuir SCA tuairiscí a ginneadh ó bhunachar sonraí NAEMS ar fáil do gach fiontar chúram sláinte le faisnéis faoina ráta tuairiscithe féin i leith teagmhas díobhálach cliniciúil agus á chur i gcomparáid le ráta ospidéal chomhcheime. Dá ndéanfaí cros-anailísiú den chineál seo ar thuairiscí ba chóir go bhféadfadh SCA na fiontair chúram sláinte a aithint ina bhfuil gá le feabhas a chur ar thuairisciú.
- 29.84** Cuimsíonn straitéis bainistithe riosca SCA do 2013 spriocanna sonracha, croí-ghníomhartha agus tomhais/aschuir feidhmíochta. Ach ní luann an straitéis torthaí inmhianaithe ná ní leagtar síos spriocanna sonracha.
- 29.85** Sa bhfadtearma an mórchuspóir atá le bainistiú riosca SCA ná líon agus géire na dteagmhas díobhálach cliniciúil a laghdú. Sa ghearrthéarma, ní mór go mbeadh sé ar chumas SCA éifeacht na dtionscnamh bainistithe riosca aonarach, agus a clár bainistithe riosca ar an iomlán, a thomhas. Ba chóir go mbeadh sé ar chumas SCA táscairí feidhmíochta cuí a aithint chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeacht a clár bainistithe riosca ó thaobh torthaí teagmhas díobhálach cliniciúil ag leibhéal sholáthróir na seirbhíse sláinte.